

Vattentjänstplan - Undersökning av miljöeffekter

Vattentjänstplanens syfte

Syftet med en vattentjänstplan är att tydliggöra kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt vilka åtgärder som kan krävas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid ökad belastning p.g.a. skyfall.

Planeringshorisonten är cirka 12 år och planen ska aktualiseras vart fjärde år. Lagkravet på framtagande av en kommunal vattentjänstplan trädde i kraft den 1 januari 2023 genom en uppdatering av LAV 6 §, och innebär att alla kommuner numera ska ha en antagen vattentjänstplan.

Surahammars gällande översiktsplan antogs 2021-10-25. Detta förslag till vattentjänstplan bedöms vara förenligt med översiktsplanen. Checklista och bedömning utgår från den miljökonsekvensbeskrivning som upprättades i samband med att Surahammars översiktsplan togs fram. Avsikten är att anknyta till samma analysmodell nedan. Vattentjänstplanen ska utgöra ett stöd i fortsatt översiktlig planering.

Undersökning av miljöeffekter

När en ny vattentjänstplan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras (6 kap. 3 § miljöbalken (MB)). För att ta reda på om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en undersökning genomföras (6 kap. 5 § MB).

Bestämmelser om vilka planer som omfattas av krav på strategisk miljöbedömning och undersökning finns i 6 kap. 3–8 §§ MB. En undersökning ska bestå av tre moment; undersökning av miljöeffekter genom denna checklista (6 kap. 5 § MB), undersökningssamråd (6 kap. 6 § MB) och särskilt beslut (6 kap. 7 § MB).

Undersökningssamråd om vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ingår i samrådet av vattentjänstplanen.

Avgränsningar

Undersökningen om betydande miljöpåverkan utgår från vattentjänstplanens genomförande i sin helhet på en övergripande nivå. Respektive projekt/åtgärd ansvarar för vidare miljöutredningar och frågor i kommande utrednings- och byggnationsfas.

MKB-förordningen

Följande frågeställningar, som är en tolkning av kriterierna i bilaga 2 och 4 till MKB-förordningen, utgör utgångspunkt för bedömningen:

- Har planen stor omfattning geografiskt?
- Får planen miljöeffekter inom ett stort geografiskt område?
- Har effekterna stor varaktighet? Blir totaleffekten stor?
- Är området särskilt värdefullt eller känsligt? Är det svårt att avhjälpa en negativ påverkan?
- Har planen betydelse för hållbar utveckling?
- Är sannolikheten stor att genomförandet av planen medför miljöproblem?
- Alstras mycket föroreningar och avfall? Blir miljöproblemen varaktiga? Uppkommer påverkan ofta?
- Finns det risk för överskridande av miljökvalitetsnormer? Påverkas Natura 2000-område?
- Har planen betydelse för andra planers miljöpåverkan?

Miljöpåverkan

I tabell 1 nedan redovisas sammanställningen över vilken påverkan planförslaget i just detta skede bedöms medföra vid ett genomförande. Bedömningar i ett tidigt skede av planprocessen är preliminära och om ny kunskap uppkommer kan detta innebära att bedömningen behöver omvärderas. Då förutsättningar för de respektive föreslagna åtgärderna inte är angivna i vattentjänstplanen blir bedömningen på detaljnivå osäker. I samband med varje större projekt utförs en undersökning om miljöpåverkan då mer ingående information och detaljer framkommer i projekteringen.

Tabell 1 Sammanställningen över påverkan av planförslaget

Miljöaspekter	Påverkan
Luft och klimat	
Innebär en utveckling enligt vattentjänstplanen att påverkan på klimatet ökar eller minskar?	Minskar när fler fastigheter får hållbara vattentjänstlösningar.
Påverkas miljökvalitetsnormerna för luft?	Nej
Vilka möjligheter och/eller hinder finns det för hållbart resande och omställning till förnybara energikällor?	Vattentjänstplanen får ingen direkt påverkan på dessa frågor.
Vatten	
Vilken påverkan har ett genomförande av vattentjänstplanen på ytvatten och grundvatten?	Mer kunskap och tydligare struktur för anslutning/uppföljning leder till högre säkerhet för minskad påverkan.
Påverkan på MKN Vatten?	Positiv påverkan utifrån bättre kunskap och utveckling för att skydda vattenförekomster.
Naturmiljö	
På vilket sätt påverkar en utveckling enligt vattentjänstplanen kommunens naturvärden?	Vattentjänstplanen får ingen direkt påverkan på dessa miljöer.

Kulturmiljö	
Hur påverkar vattentjänstplanen bevarande och utveckling av värdefulla kulturmiljöer och byggnader i kommunen?	Vattentjänstplanen får ingen direkt påverkan på dessa miljöer.
Risker vid ett förändrat klimat	
Är förslaget till vattentjänstplan anpassad till ett förändrat klimat?	Ja, kunskapssammanställning och hantering av skyfallspåverkan ingår i vattentjänstplanen.
Tar kommunen ställning till riskfaktorer inom ras, skred och översvämning som kan påverkas av ett förändrat klimat?	Ej relevant.
Risker för människors hälsa och miljö	
Är vattentjänstplanen utformad med hänsyn till människors hälsa och miljö?	Risker för befolkningen och människors hälsa bedöms att minska genom att säkra den allmänna VA-försörjningen.
Sociala och ekonomiska aspekter	
Hur påverkar de utpekade strategiska åtgärderna den sociala hållbarheten i kommunen?	Inte tydlig påverkan, utöver att vattentjänstplanen utgör ett viktigt kunskapsunderlag.
Hur bidrar infrastruktur till den sociala hållbarheten i kommunen?	Risker för befolkningen och människors hälsa bedöms att minska genom att säkra den allmänna VA-försörjningen.
Påverkan på övergripande mål	
Påverkan på Agenda 2030	Vattentjänstplanen ska bidra till att säkerställa kommunens vattentjänster, vilket bidrar till måluppfyllelse av mål 6, ”Rent vatten och sanitet för alla”, 11 ”Hållbara städer och samhällen”, 14 ”Hav och marina resurser”
Påverkan på miljökvalitetsmålen	Genom att göra de åtgärder som tas upp i vattentjänstplanen bidrar det till att nå målen ”Ingen övergödning”, ”Grundvatten av god kvalitet”, ”Levande sjöar och vattendrag”, och ”God bebyggd miljö”.

Samlad bedömning

Den långsiktiga och översiktliga VA-planeringen medför ingen skada på natur- och kulturvärden i området. Vattentjänstplanen berör inte direkt något Natura 2000-område, medför inte någon skada på riksintressen eller åsidosätter miljökvalitetsnormer. Inte heller motverkas nationella miljömål. Vattentjänstplanen överensstämmer med intentionerna i kommunens översiktsplan. Planen är översiktlig och anger inte förutsättningarna för de respektive föreslagna åtgärderna.

Vattentjänstplanen bedöms vara förenligt med bestämmelserna i Miljöbalken. Kommunen bedömer att planens tänkbara effekter som helhet på kort och lång sikt inte kommer att medföra någon risk för miljön, människors hälsa och säkerhet eller olämplig hushållning med mark, vatten och andra resurser. En strategisk miljöbedömning för vattentjänstplanens genomförande behöver därmed inte genomföras och det finns inget behov av att upprätta en särskild miljökonsekvensbeskrivning enligt MB 6 kap 11–12 §§.

Kommunfullmäktige ska fatta beslut om undersökningen. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten och kommer att tas vid samma tillfälle som beslut om vattentjänstplan.